

da afgjøres ved Finantsloven, hvorvidt Statskassen skal tilskyde en vis Deel til at dække Underbalancen, kunde jeg forstaae det, thi Spørgsmaalet laa da bestandig for for den lovgivende Magt, saaledes at den til enhver Tid kunde overveie, hvorvidt de, der have den største Indflydelse paa, at Underbalancen kommer frem, have handlet rigtigt eller urigtigt; men naar man siger i Almindelighed: „Dvor Saadant gjøres fornødent“, og naar dette Spørgsmaal ene og alene skal berøse paa Skoleraadene, have vi givet Sagen ud af vore Hænder. Det er da Skoleraadene, som alene for Fremtiden raade over, hvorvidt Hartkornbrugerne skulle rykke ud med disse 12 f. pr. Td. Hartkorn, og hvorvidt Statskassen skal gjøre et lignende Tilskud; men dette Princip kan jeg paa ingen Maade finde rigtigt. Den høitærede Minister gjorde rigtignok den Beregning, at der til at dække den forventede Underbalance vilde medgaae 190,000 Rd., men den Regning kan ikke holde Stik, thi der kan godt findes Skoleraad, som kunne hjælpe sig igjennem paa anden Maade uden at udskrive 12 f. pr. Td. Hartkorn ud over det forhen Lovbestemte, og kunne de det, bliver Summen ikke nær saa stor. Dersom der virkelig nu for Tiden er en saadan Underbalance, burde man vedtage Lovforslaget saaledes, at det kun skulde gjælde for den Underbalance, som er tilstede til en vis given Tid; det kunde jeg forstaae, men, naar man for Fremtiden vil lade det høre paa Skoleraadene alene, hvorvidt Hartkornbrugerne og Statskassen skulle rykke ud med en bestemt Sum, er det efter min Mening aldeles feilagtigt. Den høitærede Minister sagde, at man ikke skulde benytte dette Lovforslag til at gjøre store Reforme, og deri er jeg ganske enig med ham, men det, som jeg særlig har lagt Vægt paa, er, at man, naar man bevilger en saa betydelig Sum, som der kan være Tale om efter dette Lovforslag, seer hen til, hvorvidt Nødvendigheden er tilstede eller ikke, og hvorvidt Skoleraadene ere gaaede frem efter en sparsommelig Methode eller efter Metoder, der svare bedst til deres Duffers Opfyldelse. Det blev bemærket af det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 1ste Valgkreds (Sylvester Sørensen),

at 36 Skilling ikke var tilstrækkelig for Ringkjøbing Amt, og han fremhævede tillige, at der i Ringkjøbing Amt var særlige Forhold tilstede. Deri har han fuldstændig Ret, thi, naar man seer paa den Beretning, der er omdeelt til Thingets ærede Medlemmer angaaende Forholdene i Henseende til Skoleundervisningen over hele Landet, er der intet Sted her i hele Landet, hvor der er saa mange Bilerere som i Ringkjøbing Amt; men hvad vil Sølgen blive deraf? Den vil netop blive, at Pensionsbyrden der bliver meget mindre end i alle de øvrige Amter. Naar man sammenligner Antallet af de fast ansatte Lærere i Ringkjøbing Amt med Antallet af de fast ansatte Lærere i andre Amter, tror jeg, at Forholdet vil blive gunstigt for dette Amt; dog dette tør jeg ikke bestemt sige, men det kan jeg sige, at Bilerernes Antal i dette Amt er større end i andre Amter. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at, hvis man skulde gaae til at gjøre Reforme, skulde man give Communerne Affkebigelsesret, men det tror jeg ikke vilde hjælpe Stort; thi jeg er bange for, at Communerne vilde affledige for raff og ikke see paa, hvad Byrder de derved paavæltede Skolefonden. Derimod vilde det være meget bedre, om man, naar man skulde til at reformere Skolelovgivningen, bestemte, at Skolelærerne ikke skulde fast ansættes men ansættes ligesom saa mange Bestillingsmænd, der ansættes af Byraadene i Kjøbstæderne; thi derved vilde man faae fuldstændig Ret til at blive dem quit, hvad Mange lægge saa stor Vægt paa, ligesom man ogsaa derved vilde fikle sig imod at blive overbehyrdet med Pensionsudgifter. Jeg vil anbefale til de Herrer Skolelærere, der bestrebe sig for en storartet Skolereform, at de gaae i den Retning, at Skolelærerne ikke ansættes fast og ikke blive pensionsberettigede. Dersom man skulde følge de Antydninger, som bleve givne af den høitærede Cultusminister, forekommer det mig, at det var det Rigtigste, at Loven indskrænkede sig til at bestemme, hvorledes den Underbalance skal dækkes, der for Tiden er tilstede, eller i en ganske nær Fremtid kommer tilstede, og at man ikke lod Loven gjælde længere end netop